

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΚΑΪΝ

Του ΛΕΟΝ ΦΡΑΠΙΕ

Καθώς η νύχτα έπεφτε, παγωμένη και καταχιασμένη, δύο άνθρωποι χλωμοί, με φαρδιά ρούχα, με βρώμικα γένεια που ούτε ξανθά, ούτε μαύρα ήσαν, παρουσιάστηκαν στην προκυμαία έρχομενοι, ό καθένας από αντίθετη διεύθυνση, προς τη γέφυρα.

Κανένας διαβάτης, κανέν' αμάξι δε φαινότανε γύρω. Ό χειμώνας έρημιωνε ολότετα αυτή τη γωνία του προαστίου. Τά κηλιδώματα, τά καχεχτικά πλατάνια, τά σβησμένα φανάρια σχημάτιζαν τό ένα με τ' άλλο άτελείωτο, εύθιες' στο άλλο μέρος της προκυμαίας μερικά μικροκαπηλεία από σανίδες, με κήπους, άλοη και κούνιες, είχαν εγκαταλειφθεί ως τόν έρχομό της άνοιξεως.

Οι δύο άνθρωποι έπροχωρούσαν, με τά χέρια στις τσέπες, με τό βήμα αυτών που περπατούν άσκοπα, μά κρυφά, από μακριά ό ένας έξεταζε τόν άλλο με λοξές ματιές. Όταν βοήθησαν άπέναντι δέν έδίστασαν νά σταματήσουν.

— Όραίο πράγμα νάνα δύο άνθρωποι άγνωστοι, ψιθύρισε ό ένας τολμηρά. Μά πρέπει νά γνωρίζονται όταν είναι μόνοι μές στη νύχτα.

— Ναι, ειπε ό άλλος με περισσότερο θάρρος, έφαχνα νά βρω κανά ψημάρι.

— Κ' έγώ τό ίδιο, απάντησε ό άλλος, ήμουν άποφασισμένος μάλιστα νά σου ριχτώ, μά, καθώς σέ είδα, τά ρούχα σου μου άλλαξαν τίς διαθέσεις μου και σέ π ησίασα σά σύντροφο και σάν άδερφό. Είμουν άποφασισμένος νά τό κάνω αυτό, γιατί έχω φτάσει στα έσοχα. Δέ μπορώ πιά ν' άνθέξω στην πείνα και στο κρύο μαζί.

— Κ' έγώ μόλις άπόψε βγήκα από τη φυλακή, απάντησε ό άλλος, όπου με είχαν χάσει επί άληθεία.

— Είχα στό νού μου νά κάνω κάποιον κόλπο όχι και μακριά από δω. Πάμε μαζί ;

— Πάμε !

Ό πεννασμένος κι' ό άποφυλακισμένος άρχισαν νά βαδίζουν πλάι πλάι χωρίς νά λένε λέξη, γιατί είναι άνοφελές ν' άφήνει καείς νά μπαίνει ή καταχνιά μές στο' άδειανά του στήθη. Άφησαν

την προκυμαία και τράβηξε κατά μία λεωφόρο, όπου, έδω κ' εκεί, τα θεοκλειστα ισογεία άφηναν να βγαίνει μές απ' τα παντζούρια τους μία στίλα φως. Ένα σκυλλί γυάγιε λυσοασμένια πίσω από ένα φράχτη και, μέσα σ' ένα κρασοπουλείο, που ήταν τ'ό μόνο άνοιχτο, οι δυο άνθρωποι μπήκαν και είχαν η' ανατριχίλα ο ένας τ'ό φάτνιασμα τ'ό άλλου. Οι μύτες τους και τα μάγουλά τους είχαν πρασινάσει, ή δυι τους ήταν πέλιδνη. Ό άποφυλακισμένους φορούσε ένα στρογγυλό παλαιοκέπλελο, ένα πανωφόρι καλοκαριού με χίλιες ζάρες γιατί είχε μπεινι στην αποθήκη της φυλακής από την ημέρα της εισόδου του σ' αυτή ως την ημέρα της έξόδου του. Φορούσε άσπρα λινά παπούτσια με καουτσούκ από κάτω.

Ό πεινασμένος ήταν ξεσκουφωτός. Φορούσε μία μπλουζα χωρίς γιακά. Τα κομματασμένα παπούτσια του σερνόντουσαν στο δρόμο· μία μόλις βγήκαν από τ'ό κρασοπουλείο, στο πρώτο στρίψιμο τ'ό δρόμου τ'ό βήμα του έγινε ελαστικό, μαλακό κι ε' σύντροφός του κατάλαβε απ' αυτό ότι εξύγωναν στο σκοπό τους.

Επρόκειτο ν' άνοιξουν εν' άποκομμένο σπίτι, σε έναν δρόμο άνομιμο, όπου τα πεζοδρόμια είναι στρομμένα άκομα από κακοφτιαγμένα χαλικά.

— Άν δέ γελείμια, ψυθίρα ο πεινασμένος, οι ιδιοχτίτες του λειπουν έδω και μία βδομάδα.

Μι' άχτιδα τ'ό φεγγαριού ξεχώρισε άξαφνα τ'ά πέριξ, κίπος, άκαθάρστα.

Οι δυο άνθρωποι, που είχαν φτάσει, επιθεώρησαν τ'ό μέρος, από τις γυρίλιες της πόρτας τ'ό κήπου: μία πασοφνα που χρησιμοποίησε για φαγητό τ'ό σκυλλί ήταν άδειανή, κανένα φως δεν ζαγκουτούσε πίσω από τ'ά κλειστά παράθυρα τ'ό σπιτιού.

Ό άποφυλακισμένος, που δεν ήταν και τόσο έμπειρος σ' αυτά, χαμογέλασε δελά και βλοσυρά κ'ό τ'ό σύντροφό του :

— Ναι, ελτε, τ'ό ζήτημα είναι να μη βρούσεται κανείς μέσα στο σπίτι

Με ευκολία βρέθηκαν μέσα στον κήπο. Άνέβηκαν τ'ή σκάλα και βρέθηκαν μπρός στη βεργικωμένη οξωπορτα με τ'ά χροματιστά τζάμια.

Ό πεινασμένος τότε έβγαλε από την τσέπη του ένα δυνατό κοπάδι, που τ'ό έφασε ως τ'ή μέση στην κλειθρονιά, ή όποια έσπασε με τ'ό σφροξίμο του κ' ή πόρτα άνοιξε άθροββα. Πριν μπεινι μέσα ειπε στο σύντροφό του :

— Κανέναν δέ βρούσεται στο ισογείο. Σέρω άποσώδηποτε τ'ή διαίρεση του. Καθως θά μπουκε θά βρούμε ένα μαζού διάδρομο· πρέπει να τον άκολουθήσουμε ως τ'ή άρχη του χωρίς φως κ' εκεί θά μείνουμε κάμπισο για ν' άφογκραστούμε ...

Ό πεινασμένος πέρασε πρώτος και λόγω τ'ήμεγάλης του πείρας, προχωρούσε γοργά άποφεύγοντας να κινή τον παραμοχό θόρυβο. Ό άλλος πιό διαταχτικός, τράβηξε στην άρχη άγγίζοντας τ'ό σύντροφό του από τόν ομο, μα σκούνταψε κίπου κ' έχασε την έπαφη του. Άμέσως φοβήθηκε να προχωρήσει όλομόναγος σ'ά σκοτεινά κ' ο θόρυβος τ'ό ίδιου τ'ό αίματός του έφτανε ως ταύτια του.

Ότι έγινε κατόπιν όφειλεται στην διαρρήθμιση τ'ό διαδρόμου. Στην άρχη του χωρίς στα δώ κ' ο πεινασμένος άφου τράβηξε προς τ'ή μια διεύθυνση γυρισε πίσω ως τ'ή μέση τ'ό διαδρόμου για να πάρη την άλλη.

Ό άποφυλακισμένος—ως πρωτόπειρος έτοιμος για πανικό— έψαχνε να βρή μέσα στο σκοτάδι έναν άφαρτο έχθρο άντι να ψάξη να βρή τ'ό σύντροφό του. Τ'ό αίμα του όλοένα γυτιούσε και δυνατώτερα, και τ'ό τρεμοβλιασμά του γινόταν όμοιο με τ'ό ξεφρένιασμα τ'ό άνθρώπου που κινδυνεύει.

Σ' αυτή τ'ή μορφαία κατάσταση εύρισκόμενος, διάκρισε άξαφνα κάποιον που γλιστρούσε, λαθραία, προς άνω από τ'ά δεξιά. Άμέσως έχασε τ'ό λογικό του. Πίστεψε πως ήταν κάποιος έννοικος τ'ό σπιτιού που τού είχε άνταληφθή. Κόλλησε στον τοίχο άκίνητος, με κομμένη την άνατην του. Μα εκεί έννοιασε να τόν άγγίξη ο άγνωστος. Τότε με μία δύναμη δεκαπλασία, που τού έδινε τ'ό ένστικτο τ'ής άυτοσυντηρήσεως τ'ό ρίχτηκε και τόν άρπαξε από τ'ό λαμό.

Ό άγνωστος, που δεν ήταν άλλος από τόν πεινασμένο, γελίσθηκε κ' αυτός και νόμισε ότι τόν είχε ανακαλύψει κάποιος έχθρος κρημένος. Είναι πολυ έμπειρος για να μη φωνάξη άμέσως μι έσ με μία στιγμή δέ μπορούσε πιά να τ'ό κινή.

Η πάλη, σιωπηλή, ήταν τρομερή και γρήγορη.

Ό πεινασμένος μία φορά, δυο φορές, έλπισε ν' απαλλάξη τ'ό λαμό του από τ'ό επικίνδυνο σφίξιμο, μα ο άντιπαλος του είχε γαντζωθεί άπάνω του σαν τόν πνιγμένο, που χεράζεται να τ'ό κινή κανείς τ'ά δάχτυλα για ν' απαλαχτεί. Σε λίγο τ'ό πνίξιμο τόν παρούσε, τόν έκανε άδρανι.

Ό πεινασμένος έπασε με τ'ήν πλάτη παρασφροντας και τόν άντιπαλό του. Έκείνος, μες την τρελίτα του, εξακολούθησε να τού σφίγγη τ'ό λαμό, έσπριγγε πολλήν ώρα άκόμα, άφου κίδη κίνημα άγωνίας τ'ό πνιγμένο είχε πάρει. Δέ συνηλθε παρά όταν έννοιασε τ'ά δάχτυλά του να πάνουν πιά κάτι παγομένο. Γρήγορα τ'ά απέσπασε από τ'ό πνίξιμο, γεμάτος φρενι και τότε μόνο ή μνήμη του θυμήθηκε τ'ό σύντροφό του που ήταν μαζί.

Κατάληκτος, γεμάτος άγωνία από τ'ή άπόλυτη σιωπή τ'ό έπικρατούσε, έβρένυσε γύρω, χαμένος μέσα στη διπλή στροφή τ'ό

διαδρόμου. Τ'ό στόμα τού τρέμοντας, έβγαζε χωρίς να θέλη μι άνήσυχη κραυγή : "Ε... Ε..."

— Τι ; φωνάξε άξαφνα δυνατά, σκοντάφτοντας άπάνω στο σώμα τ'ό πνιγμένο.

Η ιδέα κ' ή ύποψια που τ'ό πέρασε έκείνη τ'ή στιγμή ήταν τρομερή, ώστε γρήγορα, χωρίς καμιά προφύλαξη άναψε ένα σπέρτο. Κοίταξε... και τ'ό σκοτάδι τ'ό ίδιο τόν εύσπλαχνίστηκε.

Έμεινε σαν άπολιθωμένος· κρημασμένα από τόν όμο του τ'ά χέρια που είχαν σφίξει τόσο τρομερά προ όλίγου, ήταν τώρα βαρειά σά σίδερο και δέ μπορούσε πιά να τ'ά σηκώσει. Τ'ά δόντια έτριζαν και τ'ό κεφάλι του σάλεινε. Δέν τ'ό πέρασε καν ή ιδέα πως μπορούσε να φύγη χωρίς να πάθη τίποτα. Ό συνέννοχος του ήταν εκεί σαν ένα μέρος τ'ό αυτού του. Έπρεπε να τόν άναστήρη, να τόν ξυπνήση.

Έψαξε και βρήκε σ' ένα τραπέζι τ'ής γωνίας ένα σπαματιστό που τ'ό άναψε. Έγονάτισε κ' άρχισε να σκουντάει, να ψαχουλεύη και να ίκετεύη τ'ό άφρυχο πιά θύμα του.

— Δέ μπορούσε να ήγει άλλωιώς, έλεγε κλαίγοντας, ο λαίμος τ'ό ύποχρητος τόσο εύκολα σ'ά δάχτυλά μου !... Δέν ήταν παρά ένα φταχό πεινασμένο λαφύρι για ν'ά πεθύνη από γλήγορα.

Η ιδέα να πάρη και τ'ό παραμοχό πράγμα από τ'ό σπίτι ελεγε έξαφανιστεί. Ό φρόβος του ελεγε παραμείσει κ' ελεγε άντικατασταθεί από μι άλύτη τόσο μεγάλη που δεν άφηνε κανένα άλλο αίσθημα να έκδηλωθει.

Κι άπομακρύνθηκε σκυθρωπός, με άργό βήμα, με τ'ό βάρος μιας βαθείας δδύνης.

Άπό κείνη τ'ή δραματική νύχτα, ο άποφυλακισμένος έμεινε για πάντα βλοσυρός, χωρίς να έχη ποτέ ήσυχία, νοιώθοντας παντού και πάντοτε να τόν πιέζη τ'ό άναπόσπαστο σφίξιμο τ'ό μοιραίου.

Έζησε πολυ· έκανε ένα σωρό κλοπές και πολλά χρόνια στην φυλακή. Λεφτά έκανε, να έχασε, να ξανάκανε, μα ποτέ δεν ήταν εύτυχισμένος.

Άπό κείνη τ'ή μοιραία νύχτα, ελεγε ένα καταραμένο παρατσούκλι, που πάγανε τ'ό χαμόγελο κ' σ' αυτά τ'ά χίλια των γλομών ύπνρητών τ'ό έγκληματος, ελεγε ένα παρατσούκλι άπαισιό που τόν έκανε να τόν άφεύγουν και οι έσοχτοι τόν ανθρώπων... τόν έλεγαν Κάνιν!

Λέν Φρηκπίε

*

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΚΛΕΙΔΩΜΑ, Η ΤΣΑΧΠΙΝΑ !

Περνώνας κάτω από τ'ό σπίτι της ετέντοσα τ'αύτι μου.

Η κυρία Άγγουράχη έλεγε στην κυρία Ρεπανάχη :

— Ναι, την έκλεισα μέσα τ'ή βρωμιά. Δέν έχει πειά έξω. Κλειδώμα, ή τσαχπίνα !

— Είσαι πολυ άδιστη, τ'ής άπαντούσεν ή κυρία Ρεπανάχη.

— Καθόλου. Μου φαίνεται πως δεν ελεγε ή ηλικία της άκόμη για τσαχπινές.

Σχεδόν κ'όθε μέρα ο Κοζάς, καλέ ο Κοζάς απ' άντίκου, χέχεται και τρυφάει απ' έξω και μόλις γυριού τ'ή οάχη μου, χάνεται μέσα για τ'ή μικρή φουκά. Χθές τους έπιασα πάλι μαζί. Έκνεού τ'οδύεξα την πόρτα και τ'ή μικρή της ειπα : "Άν σε ξαναπέσο, θά σου δείξω έγω !"

Σερογυλίεσαι νάβρη έξω, γυρεύει να με καλοπάση μα τ'ό κίχου . Μου κάνει τ'ά γλυκά μάτια άλλα έγω τ'ής λέγω : "Όχι, Μαιμ' ζέλ !"

"Άν δεν τ'ής αναθεώρησε έτσι καταντόν παραλημένες, πίνουν φιλους στο τέλος ξεγυτιούν κ' έξω και ξεναγυτιούν σε κακό χάλι. Χωρίς να λογαριάζη κανείς πως μπορούν να φάν και ζυλο. Μα ή μαμά της έχει τ'ά μάτια της τέσορα. Τ'ήν έγω παραχαϊδεμένη, μι στάξη και μι βρέξη ! Τίποτε δεν τ'ής λείπει. Μα εις αυτό τ'ό ζήτημα... α' ! όλα κ' όλα !..."

— Παρντόν, ειπα, κυρία Άγγουράχη, μιλέτε για τ'ήν κόρη σας !

— Όχι, κυρίε μου, μιλώ για τ'ή σκυλίτσα μου.

"Υστερ' από μι έβδομάδα περνώνας πάλι από σπίτι της ξανάκουσα τ'ήν κυρία Άγγουράχη να λήη στην κυρία Ρεπανάχη :

«Μου τ'όσπριπε τ'ήν περσμένη έβδομάδα. Ρώτησα όλο τόν κόμο αν τ'ήν ειδη κανείς. Μουτ'αν : "Έπρεπε να τ'ή δέσμη μ' άλλωσιδα !" Τέλος πάντων ειχα άπελπισθή πως θά τ'ή ξανάβλεπα. Σίγυρα, θά μου τ'ήν εκλεφαν ειπα, όποτε χθές, Βαγγελίστρα μου !— τ'ή βλέπω έξω από τ'ήν πόρτα μου !

— Έκείνην, αί :

— Έκείνην, μάτια μου. Έκείνην με καταβρασμένα τ'αύτι ! Τότε δέ βάσταξα, βγαίνο με τ'ό μαστούνι στο χέρι και τ'ής ψάλλω : "Α ! βρωμία, Α ! σουροτσιά ! Α ! κτήνος ! Γκεμίσιμο μέσα γήγορα, πέσε χέμο και ψόρα ! και τ'ής τις έβρεξα άλύτητα.

Πόνισε τ'ό χέρι μου χτύπα, χτύπα.

Τέλος πάντων κοιτείται μέσα τ'ήν γωνία, κοιτάει πόρα. Τ'ής έδωσα τ'ό μιάθημα που τ'ής ήξιζε και σαν κοτ'ά άλλη μι φορά, δς ξανάβρη. Κλειδώμα, ή τσαχπίνα !

— Παρντόν, ειπα πληραίζον, μιλέτε για τ'ήν σκυλίτσα σας, κυρία Άγγουράχη ;

— Όχι, κυρίε μου, μιλώ για τ'ήν κόρη μου !

Ό Άναπόδος

Τ'ό ρίχτηκε και τ'ό άρπαξε από τ'ό λαμό